

Dječiji parlament Općine Novi Grad Sarajevo

PET GODINA ZA ČISTU PETICU

Općina Novi Grad Sarajevo
Projekt "Grad / općina po mjeri djeteta"

Projekt realizuje

"NAŠA DJECA"
UDRUŽENJE ZA OSTVARIVANJE PRAVA DIJETETA

IMPRESUM

Brošuru uredile:

Berina Ceribašić
Zehra Salman

Fasilitatori Dječijeg parlamenta:

Elvina Drinjak
Lejla Musakadić
Nerimana Sočivica Salihbegović
Tamara Čović
Goran Jurić

Lektura:

Maida Mehić

Grafički dizajn i DTP:

Aida Redžović

Štampa:

Pikok d.o.o

Sarajevo, februar 2018.

PET GODINA ZA ČISTU PETICU 2013-2017.

Dragi naši prijatelji,

ove godine Dječiji parlament Općine Novi Grad Sarajevo slavi mali jubilej – pet godina vrijednog rada. Brošurom koja je pred vama predstavljamo vam najznačajnije rezultate i aktivnosti, a zaista, bilo ih je mnogo.

Nadamo se da će ova brošura biti inspiracija djeci i mladima, da će ih potaći da otvoreno izražavaju svoja mišljenja i preuzmu aktivniju ulogu u životu svoje porodice, škole i zajednice.

Kako je sve počelo?

Dječiju grupu "Glas djece" formiralo je 2009. godine Udruženje "Naša djeca" Sarajevo, uz podršku internacionalne organizacije Save the Children. U svom nastajanju i razvoju, grupa je imala podršku Općine Novi Grad Sarajevo.

U grupu su uključeni učenici / djeca iz svih osnovnih i srednjih škola sa područja općine, a njen primarni zadatak je bio da prati potrebe i probleme djece i mladih u zajednici, te da iznalazi mogućnosti za njihovo rješavanje uz podršku odraslih i u saradnji s njima.

Zajedno s još devet dječijih grupa u Bosni i Hercegovini iz Banjaluke, Konjica, Prijedora, Sarajeva, Mostara, Tuzle, Vogošće i Zenice, činili su mrežu dječijih grupa koje djeluju u okviru Mreže nevladinih organizacija "Snažniji glas za djecu", a koju su podržali Evropska komisija u BiH Save the Children i UNICEF.

Naša dječija grupa radila je na mnogim projektima, istraživanjima i akcijama. Djeca su provela istraživanje o stanju prava na nivou mjesnih zajednica u okviru kojih se nalaze osnovne i srednje škole. Išli su i u posjetu udaljenijim dijelovima općine, obišli igrališta za djecu i parkove.

PET GODINA ZA ČISTU PETICU 2013-2017.

U okviru projektnih aktivnosti "Potreba dječije participacije u lokalnoj i široj zajednici" provedeno je anketiranje upitnikom "Grad / općina po mjeri djeteta".

U anketi su učestvovala 424 učenika iz 18 osnovnih i srednjih škola općine Novi Grad.

Obradu podataka proveli su članovi dječije grupe i voditelji aktivnosti, a rezultati ovog velikog istraživanja štampani su u brošuri "Mali znaju šta malima treba".

Članovi dječije grupe ispitali su i druge bitne teme za djecu poput problema nepoštivanja Zakona o prodaji cigareta i alkohola maloljetnim osobama i izradili pisma inicijative nadležnim inspekcijama. Ispitali su i stanje, potrebe i probleme djece sa poteškoćama u razvoju u lokalnoj zajednici, proveli intervjue s djecom, roditeljima i udruženjima, a kako bi saznali nešto više o položaju djece sa poteškoćama u razvoju.

Predstavnici dječije grupe učestvovali su na nekoliko susreta djece koji su organizovani u okviru mreže dječijih grupa. Na susretima su predstavili svoj rad i rezultate i upoznali svoje vršnjake iz drugih gradova BiH.

Nakon tri godine uspješnog djelovanja, došlo je vrijeme da dječija grupa preraste u još ozbiljniji oblik rada i djelovanja – Dječiji parlament.

Dječiji parlament zvanično je formiran u decembru 2013. godine. Tom prilikom, članovi dječije grupe "Glas djece"

PET GODINA ZA ČISTU PETICU 2013-2017.

novim članovima, novim parlamentarcima, uputili su poruku:

“Pored ozbiljnih problema kojima smo se bavili, na radionicama smo se i igrali, zezali i upoznavali. Na početku svakog susreta igramo neke igrice kako bi se razbudili jer svi budemo pospani. Bude tu i onih kreativnih radionica, koje su veoma zanimljive. Naša organizacija nam uvijek obezbijedi neke grickalice, slatkiše, sokove. Kako vidiš, paze nas i maze. Na osnovu ovoga možete zaključiti da smo mi jedna velika porodica i sada si i ti njen novi član, dobro nam došao/la. Ne zaboravi da u svakoj porodici ima međusobnog poštivanja, tolerancije i dosta strpljivosti. Dobro upamti ovo i još jednom, dobro nam došli.”

Upoznajmo se s Dječijim parlamentom

- Više od **1.000** direktno uključene djece i odraslih

- **81** mladi parlamentarac

- **86** radionica i više

- **338** djece i odraslih uključeno kroz istraživanja

- **211** potpisnika peticije za OP3

- **500** učesnika na **12** promocija

PET GODINA ZA ČISTU PETICU 2013-2017.

- **530** djece i odraslih u **6** akcija

- **120** djece i odraslih učestvovalo u **2** panel diskusije

- Susret sa **45** djece iz Makedonije

- **50** djece na Prvoj dječijoj konferenciji u Kantonu Sarajevo

- Otvaranje sjednice Vijeća Općine Novi Grad Sarajevo

- **2.000** i više podijeljenih promotivnih materijala

2013.

Ovu godinu dječija grupa "Glas djece" počela je s edukacijom o metodama istraživanja. Edukativni program odvijao se kroz **22 radionice** i **20 drugih različitih aktivnosti** (intervjui, fokus grupe, treninzi, sastanci grupa djece iz BiH, pripremni sastanci za prezentacije, prezentacije, medijski nastupi i saradnja s Dječjim parlamentom općine Vogošća).

PET GODINA ZA ČISTU PETICU 2013-2017.

Istraživanje koje je grupa provela imalo je za cilj uvidjeti kako se provodi Konvencija o pravima djeteta u našoj lokalnoj zajednici i koja su to pitanja koja najviše tište djecu. Ponosni smo na naše male istraživače koji su bili uključeni u proces pripreme, provedbe i izvještavanja o rezultatima istraživanja.

PET GODINA ZA ČISTU PETICU 2013-2017.

Grupa je izradila publikaciju pod nazivom "Upravljanje po mjeri djeteta", u kojoj su sumirani rezultati istraživanja, a promovisana je povodom obilježavanja Dječije nedjelje u Kantonu Sarajevo. Predstavnici grupe gostovali su i u medijima – TVSA, BH Radio 1, FTV, web portal Klix.ba te na taj način promovisali značaj učešća djece u zajednici, neformalne oblike obrazovanja i prava djeteta.

PET GODINA ZA ČISTU PETICU 2013-2017.

U toku obilježavanja Dječije nedjelje, grupa je predstavila svoj rad i u Parlamentu Bosne i Hercegovine. Poziv da djeca vode cijeli događaj i ujedno predstave svoj rad dobili smo od Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine.

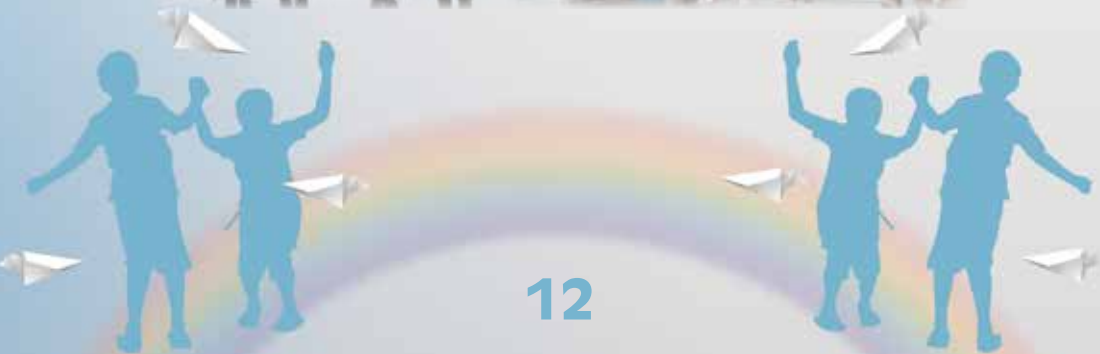
PET GODINA ZA ČISTU PETICU 2013-2017.

Kako je vrijeme odmicalo, grupa se ozbiljno pripremala za formiranje Dječijeg parlamenta Općine Novi Grad Sarajevo. Istražili su principe po kojima je to urađeno u Hrvatskoj, koja ima više od 50 dječijih foruma unutar gradova po mjeri djeteta.

Kako bi u Parlamentu bili zastupljeni predstavnici djece iz svih osnovnih škola sa područja općine Novi Grad Sarajevo, upućeni su pozivi školama da delegiraju svoje predstavnike.

Naravno, to nije spriječilo buduće parlamentarce da obilježe još jedan 20. novembar, Međunarodni dan Konvencije o pravima djeteta.

Akciju smo organizirali u centru grada i proveli zajedno s dječijom grupom "Fenix" iz Vogošće, koju je također vodilo Udruženje "Naša djeca" Sarajevo i koje se pripremalo da postane Dječiji parlament Općine Vogošća.

PET GODINA ZA ČISTU PETICU 2013-2017.

U novembru smo zajedno sa svojim vršnjacima iz Bosne i Hercegovine učestvovali i na tematskoj sjednici Zajedničke komisije za ljudska prava Bosne i Hercegovine kako bismo promovisali dječije učešće.

PET GODINA ZA ČISTU PETICU 2013-2017.

Kruna uspješnog rada i postignutih rezultata bila je zvanična promocija Dječijeg parlamenta Općine Novi Grad Sarajevo koja je održana 19. decembra 2013. godine.

U Dječiji parlament uključeno je po dvoje djece koja su članovi Vijeća učenika iz svake od 14 osnovnih škola u općini. Na tom svečanom događaju aktivni članovi grupe "Glas djece" predstavili su gostima svoj dosadašnji rad i osnovne informacije o tome šta je Dječiji parlament i koja je njegova svrha.

Ovaj događaj bio je odlična prilika da se pomoćniku načelnika Službe za obrazovanje, kulturu i sport, gospodinu Elviru Resiću, uruči plakat Konvencije o pravima djeteta pisan na jeziku koji je prilagođen djeci.

PET GODINA ZA ČISTU PETICU 2013-2017.

2014.

U 2014. godini, Dječiji parlament aktivno radi. Uvodne radionice su poslužile da se grupa podsjeti na ciljeve rada, kao i da se članovi grupe upoznaju sa predstojećim aktivnostima koje će se sprovoditi. Članovima grupa predočeno je da će se u narednom periodu raditi na

sprovođenju istraživanja o četiri bitna pitanja koja su djeca odabrala:

- Nedovoljna informisanost o pravima djeteta

- Pravo na inkluzivno i kvalitetno obrazovanje

- Nasilje nad djecom

- Pravo na izražavanje mišljenja.

U sklopu istraživanja članovi Parlamenta su proveli dvije fokus grupe i to u školama "Behaudin Selmanović" i "Džemaludin Čaušević".

Fokus grupe su u prosjeku brojale oko 15 članova, djece uzrasta šestog, sedmog, osmog i devetog razreda.

PET GODINA ZA ČISTU PETICU 2013-2017.

S obzirom da je učešće u fokus grupi predstavljalo novo iskustvo za većinu učesnika, izrazili su svoje zadovoljstvo učešćem u istraživanju i navodili su kako im je bilo veoma interesantno, ali i poučno. Govorili su i o tome kako im je posebno drago da su, upravo sa svojim vršnjacima, imali priliku da se bave određenim temama koje danas i u svijetu predstavljaju probleme djece i mladih.

U periodu između i nakon fokus grupa, sprovedena je i anketa putem upitnika na temu kvalitetnog obrazovanja i nedovoljne informisanosti o dječijim pravima. Anketa je sprovedena na uzorku od 100 učenika, učenika osnovnih škola sa područja općine Novi Grad.

PET GODINA ZA ČISTU PETICU 2013-2017.

Udruženje "Naša djeca" Sarajevo tradicionalno svake godine različitim aktivnostima s djecom i za djecu obilježava Dječiju nedjelju.

Obilježavanje Dječije nedjelje u Kantonu Sarajevo u 2014. godini započelo je promocijom projekta "Gradimo zajednice po mjeri djeteta", na kojoj su predstavnici Dječijeg parlamenta Novi Grad Sarajevo predstavili aktivnosti koje se odnose na njihovo učešće u lokalnoj zajednici.

Aktivnosti u okviru obilježavanja Dječije nedjelje podržalo je Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, izbjegla i raseljena lica Kantona Sarajevo.

Svoj rad i Parlament djeca su predstavila i na brojnim drugim susretima sa svojim vršnjacima. Dječiji parlament Novi Grad na susretu 10 dječijih grupa iz Bosne i Hercegovine, koji je održan u hotelu Hollywood na Ilidži od 28. do 31. 10. 2014. godine, predstavljale su Nejla Subašić, Elma Džeko i Faris Bučo.

Važno je istaknuti učešće na konferenciji pod nazivom "Nacionalne institucije za zaštitu ljudskih prava/prava djeteta" - "Prava djeteta od pojma do primjene", koja je održana u Sarajevu 3. i 4. 11. 2014. u organizaciji Save the Children. Učesnice konferencije bile su Amina Suljić i Amina Gajević, a na konferenciji "Shvatite nas

PET GODINA ZA ČISTU PETICU 2013-2017.

ozbiljno – šta djeca poručuju vlastima u BiH", 17. i 18. 11. 2014., u organizaciji UNICEF-a Bosne i Hercegovine, predstavnice Dječijeg parlamenta Novi Grad bile su Amila Isanović, Selma Musić i Edna Krasnić.

PET GODINA ZA ČISTU PETICU 2013-2017.

U povodu obilježavanja 25 godina od usvajanja Konvencije o pravima djeteta, jednog od najznačajnijih dokumenata za djecu cijeloga svijeta i Međunarodnog dana prava djeteta, 20. novembra, Dječiji parlament je imao nekoliko zapaženih aktivnosti od kojih ističemo najznačajnije.

PET GODINA ZA ČISTU PETICU 2013-2017.

Predstavnici Dječijeg parlamenta Općine Novi Grad posjetili su Općinu Novi Grad i imali su sastanak sa pomoćnikom načelnika za obrazovanje, kulturu i sport, gospodinom Elvirom Resićem. Teme o kojima su djeca razgovarala i podijelila svoja razmišljanja su:

- Aktueliziranje aktivnosti koje će ubrzati proces da Općina Novi Grad postane što prije "općina po mjeri djeteta"
- Mogućnost za dobijanje prostora za rad "Dječijeg parlamenta"

PET GODINA ZA ČISTU PETICU 2013-2017.

- Lista za provjeru – Da li se uvažavaju prava djeteta pri donošenju odluka.

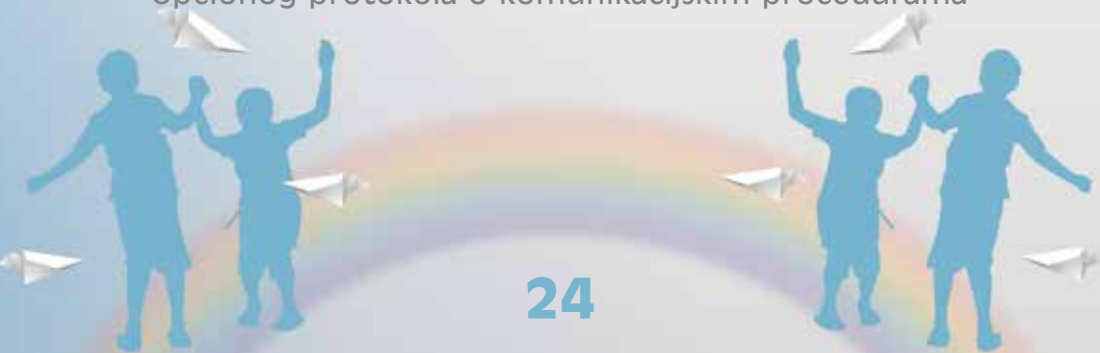
Predstavnici Dječijeg parlamenta Novi Grad Sarajevo, zajedno sa svojim vršnjacima Dječijeg parlamenta Vogošća, ispred Katedrale Srca Isusova u Sarajevu imali su akciju kojom prilikom su dijelili promotivne materijale o pravima djeteta građanima, djeci i odraslim. Na postavljenom štandu NVO "Naša djeca" Sarajevo dijelila je promotivni materijal za djecu i odrasle.

PET GODINA ZA ČISTU PETICU 2013-2017.

U akciji je učestvovalo 36 učenika/ca, članova Dječijih parlamenata. Djeca su nosila crvene majice, sa sloganom "25 godina UN Konvencije o pravima djeteta". Na štandu NVO "Naša djeca" Sarajevo, zainteresovani građani i građanke mogli su dobiti i druge promotivne materijale koji ukazuju na rad i djelovanje organizacije kroz brojne značajne projekte za dobrobit sve djece.

Građani/ke su također imali priliku da potpišu peticiju za podržavanje procesa popisivanja i ratifikacije Opcionog protokola o komunikacijskim procedurama

PET GODINA ZA ČISTU PETICU 2013-2017.

uz Konvenciju. Osim podjele promotivnog materijala, urađena je i anketa koja je imala za cilj dobiti informacije koliko i u kojoj mjeri odrasli poznaju i žele da pomognu djeci u ostvarivanju njihovih prava. Anketirano je 97 ispitanika, različite starosne dobi i spolne strukture.

Za kraj, dana 02. 12. 2014. godine, predstavnici Dječijeg parlamenta Novi Grad i Vogošća, u prostorijama organizacije "Naša djeca" Sarajevo, imali su jednosatno druženje sa šeficom Odjela za prava djeteta Institucije Ombudsmena za ljudska prava Bosne i Hercegovine, gospođom Aleksandrom Marin-Diklić.

Sastanak je organizovan kako bi Institucija Ombudsmena čula glas djece i njihovo viđenje zaštite prava djeteta, a ponukani spoznajom da se ne mogu pohvaliti participacijom djece u svom dosadašnjem radu.

2015.

Prvi dječji izvještaj o stanju prava djece u Bosni i Hercegovini promovisali smo u 2015. godini.

Rezultati istraživanja koje je Dječji parlament proveo u proteklim godinama našli su svoju punu primjenu u Prvom dječjem izvještaju o stanju prava djece u Bosni i Hercegovini. U njemu su objedinjeni rezultati i mišljenja djece iz Sarajeva, Banjaluke, Konjica, Prijedora, Zenice, Tuzle, Vogošće i Mostara.

PET GODINA ZA ČISTU PETICU 2013-2017.

Izvrještaj je promoviran na okruglom stolu koji smo organizovali u januaru 2015. godine u hotelu "Bristol" u Sarajevu.

Skupu su prisustvovali i obratili se šef ureda UNICEF-a u BiH, dr. Ayman Abulaban, predstavnik voditelja programa iz Delegacije Evropske unije u BiH, g. Džemal Hodžić i direktorica organizacije Save the Children za sjeverozapadni Balkan, gđa. Andrea Žeravčić.

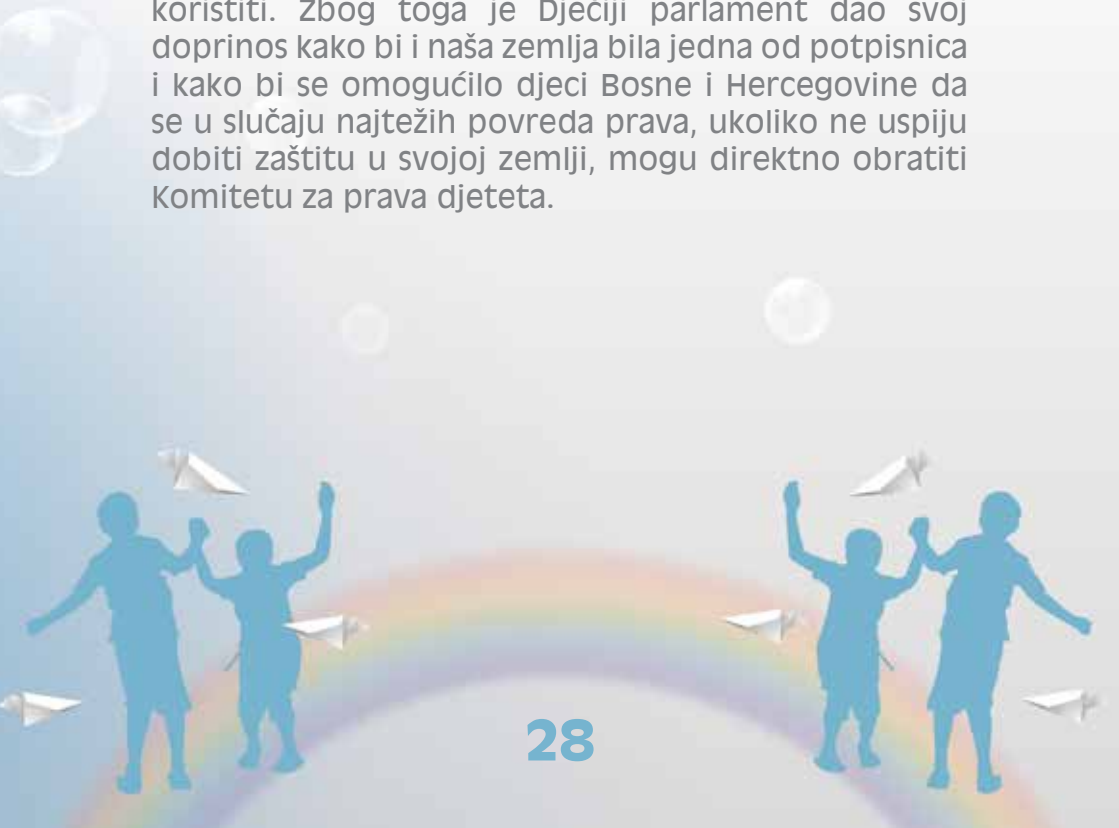
Osim predstavnika najznačajnijih međunarodinih organizacija, okrugli sto je okupio više od 60 učesnika – relevantnih predstavnika vladinih institucija, predstavnika akademske zajednice, predstavnika nevladinih organizacija i djece.

PET GODINA ZA ČISTU PETICU 2013-2017.

U ovom izvještaju djeca su dala i svoje preporuke za poboljšanje stanja prava djece koje će biti upućene i UN Komitetu za prava djeteta u Ženevi.

U očekivanju termina za održavanje sesije Bosne i Hercegovine pred Komitetom, Dječiji parlament će aktivno raditi na praćenju prava djeteta i pripremati se za njegovo predstavljanje Komitetu.

Dječiji parlament se dalje fokusirao na podizanje svijesti javnosti o Trećem opcionom protokolu o komunikacijskim procedurama uz Konvenciju o pravima djeteta. Ovaj protokol stupio je na snagu 2014. godine, ali je neophodno da ga svaka članica Ujedinjenih nacija potpiše i ratifikuje kako bi se mogao koristiti. Zbog toga je Dječiji parlament dao svoj doprinos kako bi i naša zemlja bila jedna od potpisnica i kako bi se omogućilo djeci Bosne i Hercegovine da se u slučaju najtežih povreda prava, ukoliko ne uspiju dobiti zaštitu u svojoj zemlji, mogu direktno obratiti Komitetu za prava djeteta.

PET GODINA ZA ČISTU PETICU 2013-2017.

OPCIONI PROTOKOL O KOMUNIKACIJSKIM PROCEDURAMA (OP3) UZ KONVENCIJU O PRAVIMA DJETETA

Konvenција o pravima djeteta usvojila je Komisija Evropske Zajednice od 20. listopada 1989. godine. Konvencija je sastavljena od 42 članka kojima se propisuje obaveza država članica Konvencije da osiguraju najbolje interese djeteta u svim postupcima koji se odnose na djeteta. Konvencija je usvojena u skladu s preporukama Savjeta Evropske od 10. studenog 1985. godine.

U skladu s preporukama Savjeta Evropske od 10. studenog 1985. godine, države članice Konvencije su se obavezale da osiguraju najbolje interese djeteta u svim postupcima koji se odnose na djeteta. Konvencija je usvojena u skladu s preporukama Savjeta Evropske od 10. studenog 1985. godine.

Potpisujemo i ratifikujemo OP3!

Zašto je potrebna i važno OP3?

Našim djetetima jednako je potrebno osigurati prava na slobodu izražavanja i slobodu mišljenja. Način na koji se osiguravaju prava i kako se osiguravaju prava jednako su važni. OP3 omogućuje nam da osiguramo najbolje interese djeteta u svim postupcima koji se odnose na djeteta.

OP3 nam omogućuje da osiguramo najbolje interese djeteta u svim postupcima koji se odnose na djeteta. OP3 nam omogućuje da osiguramo najbolje interese djeteta u svim postupcima koji se odnose na djeteta.

Potpisujemo i ratifikujemo OP3!

Na početku ovog projekta, imali smo jednodnevnu radionicu sa djecom, članicama organizacija "Naša djeca" Sarajevo, "Nasa djeca" Zenica, "Centar za prava djeteta" Konjic i "Zemlja djece" Tuzla. Zadatak djece je bio razviti upitnike na temu prava djece i mehanizam za njihovu zaštitu i dati prijedloge za videokonkurs za djecu. Djeca su kroz radne grupe, uz pomoć fasilitatora, uspješno završila svoje zadatke, a anketa za djecu je objavljena na našim web stranicama. Anketu je popunilo 45 djece iz cijele Bosne i Hercegovine.

PET GODINA ZA ČISTU PETICU 2013-2017.

Treći opcioni protokol (OP3) promovisali smo i na akciji povodom 20. novembra. Tokom akcije, u kojoj je učestvovalo više od 25 djece iz dva Dječija parlamenta, općine Novi Grad Sarajevo i općine Centar, distribuirali smo informativne flajere o OP3 građanima Sarajeva i prikupili 102 potpisa za usvajanje OP3 od strane naše zemlje. Isti dan djeca su poslala otvoreno pismo javnosti, ali i Predsjedništvu Bosne i Hercegovine i Vijeću ministara BiH i pozvali ih da se proces potpisivanja OP3 ubrza.

PET GODINA ZA ČISTU PETICU 2013-2017.

Dječiji parlament i u ovoj godini svoja mišljenja i stavove podijelio je s još jednom državnom institucijom – Direkcijom za evropske integracije.

Predstavnici Parlamenta razgovarali su tom prilikom, te testirali i kvizove koje je delegacija pripremila za svoju web stranicu, u odjeljku prilagođenom djeci.

2016.

U 2016. godinu ušli smo pod sloganom "Ulažimo u djecu"

Dječiji parlament uključen je u projekt "Investiranje u djecu" koji se uz podršku Save the Children provodi u još tri grada, Banjaluci, Zenici i Modriči. Parlament je imao 16 edukativnih radionica i puno drugih aktivnosti. Kroz sastanke i radionice nastojali smo zadržati koncept učenja i rada kroz igru, a sastanci su nas dodatno osnaživali.

Fokus rada bio je istražiti potrebe djece u zajednici i dati preporuke za poboljšanje brige o djeci na lokalnom nivou. U istraživanje je bilo uključeno 121 dijete iz škola općine Novi Grad Sarajevo, a teme istraživanja odnosile su se na četiri oblasti: "Zdravstvo", "Obrazovanje", "Kultura, sport i slobodno vrijeme" i "Socijalna zaštita". Nakon realizacije fokus grupa i prikupljanja upitnika, djeca su sa fasilitatorom radila na usaglašavanju preporuka i formulisanja izvještaja.

PET GODINA ZA ČISTU PETICU 2013-2017.

Rezultate istraživanja i preporuke djeca su predstavila na prvoj panel diskusiji kojoj su prisustvovali djeca, nastavnici, pedagozi i direktori novogradskih škola kao i predstavnici Općine i Kantona Sarajevo, predstavnici institucija za djecu, nevladine organizacije i udruženja.

PET GODINA ZA ČISTU PETICU 2013-2017.

U vrijeme ljetnog raspusta, Dječiji parlament je imao zajednički susret s djecom iz Modriče, Banjaluke i Zenice koja su uključena u projekt "Ulaganje u djecu". Pored razmjene iskustava i druženja, susret je imao i radni karakter i pokazao je odlične rezultate na izradi promotivnih materijala kao što su razglednice, radio jinglovi i poruke vršnjacima.

Tokom susreta, upriličena je posjeta srednjovjekovnoj tvrđavi Vranduk kojom su djeca bila oduševljena.

Naš Parlament na ovom trodnevnom susretu predstavljali su Faris Bučo i Lejla Arapović.

PET GODINA ZA ČISTU PETICU 2013-2017.

Završna aktivnost Dječijeg parlamenta u 2016. godini bila je druga panel diskusija na temu značaja učešća djece u izradi Akcionog plana za djecu Općine Novi Grad Sarajevo, kao i predstavljanje Opcionog protokola o komunikacijskim procedurama uz Konvenciju o pravima djeteta.

Međunarodni dan djeteta, 20. novembar, Dječiji parlament Općine Novi Grad obilježio je zajedno sa članovima Dječijeg parlamenta Općine Centar Sarajevo. Akciji se pridružio poznati bosanskohercegovački glumac, Mario Drmač, koji je došao da podrži djecu i njihovu akciju.

PET GODINA ZA ČISTU PETICU 2013-2017.

Pored podjele promotivnih materijala, djeca su intervjuisala sugrađane kako bi dobili njihovo viđenje i stavove o većim izdvajanjima za potrebe djece. Poruke na razglednicama osmislila su djeca na zajedničkom susretu, a izražavaju njihovo viđenje potreba djece.

Zajedno s drugima

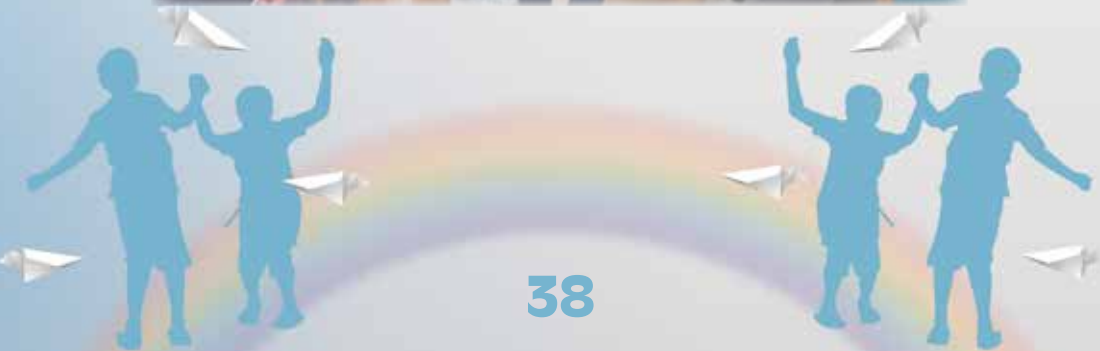
Članovi Dječijeg parlamenta uzeli su učešće i u aktivnostima koje provode druga udruženja, a tiču se prava djeteta. Učestvovali su u pilot istraživanju o sigurnosti djece na internetu koje su provodili Save the Children, Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine i Centar za istraživanje politike suprotstavljanja kriminalitetu iz Sarajeva.

PET GODINA ZA ČISTU PETICU 2013-2017.

U maju 2016. godine Parlament je imao i jednu internacionalnu aktivnost s djecom iz Udruženja "Ambasada za svu djecu svijeta" iz Prilepa, Republika Makedonija.

Druženje sa 45 djece iz Makedonije organizovano je u zgradi Općine, a goste je pozdravio i pomoćnik načelnika, gospodin Tajib Delić. Predstavljanje rada Udruženja "Ambasada za svu djecu svijeta" i Dječijeg parlamenta kao i druženje djece od izuzetnog je značaja, a obećana je i uzvratna posjeta.

PET GODINA ZA ČISTU PETICU 2013-2017.

Završna aktivnost Dječijeg parlamenta u 2016. godini bila je panel diskusija na temu "Značaj učešća djece u izradi Akcionog plana za djecu općine Novi Grad Sarajevo", kao i predstavljanje Opcionog protokola o komunikacijskim procedurama uz Konvenciju o pravima djeteta.

2017.

Godina 2017. bila je u znaku akcionog plana za djecu. Stručni tim Općine Novi Grad Sarajevo finalizirao je izradu Akcionog plana za djecu. Kako bi Akcioni plan približili djeci općine Novi Grad, Dječiji parlament radio je na prilagođavanju sadržaja adekvatnom za uzrast djece i mladih.

PET GODINA ZA ČISTU PETICU 2013-2017.

Ovaj zadatak nije bio nimalo lak. Akcioni plan sadrži više od 70 stranica teksta koji su pisali stručnjaci i sadrži pojmove koji nisu dovoljno poznati djeci.

Ipak, parlamentarce to nije obeshrabrilo i Nacrt svog, dječijeg Akcionog plana, pripremili su i predstavili svojim vršnjacima iz Banjaluke, Zenice i Modriče na još jednom susretu djece koji je održan krajem jula 2017. godine u Jajcu.

Dječiji parlament su na susretu djece predstavljali Azemina i Almedina Resić, Amina Musić i Faris Bučo.

PET GODINA ZA ČISTU PETICU 2013-2017.

Pored divnog druženja, parlamentarci su razmijenili svoja iskustva u pripremi dječijih akcionih planova i osmislili poruke za promotivne materijale i akcije koje su predstojale.

Početak nove školske godine Parlament je imao mnogo novih aktivnosti. Predstavnik Parlamenta, Faris Bučo, uključio se u istraživanje dječijeg siromaštva zajedno sa svojom kolegicom, Aminom Kahriman, bivšom članicom Dječijeg parlamenta Vogošća. Rezultati istraživanja predstavljeni su mladima kako bi zajedno sa svojim vršnjacima podijelili mišljenja i stavove te dali zajedničke preporuke koje će biti

PET GODINA ZA ČISTU PETICU 2013-2017.

integriane u zvanični materijal istraživanja. Ovoj aktivnosti prethodio je trening koji je održan u Banjaluci i na kojem su Faris i Amina dobili sva potrebna znanja neophodna za pripremu, provedbu i sumiranje rezultata ovog istraživanja.

PET GODINA ZA ČISTU PETICU 2013-2017.

Svake godine novembar mjesec donosi puno različitih i interesantnih aktivnosti djece pa i u 2017. godini bilo ih je mnogo.

Povodom 20. novembra, Međunarodnog dana djeteta, Dječiji parlament promoviše javnosti Prvi dječiji Akcioni plan za djecu općine Novi Grad Sarajevo.

Na inicijativu Dječijeg parlamenta ovogodišnje obilježavanje Međunarodnog dana djeteta odvijalo se pod sloganom "Ulažimo u djecu!".

PET GODINA ZA ČISTU PETICU 2013-2017.

Kompanija "GRAS" odlučila je podržati našu kampanju i ustupila nam besplatno reklamni prostor u 11 tramvaja koji saobraćaju u Sarajevu, što je odličan primjer odgovornog poduzetništva drugim kompanijama.

Naši parlamentarci uzeli su učešće i u kampanji "Djeca preuzimaju" koju je povodom 20. novembra provodio UNICEF Bosne i Hercegovine.

PET GODINA ZA ČISTU PETICU 2013-2017.

Pod sloganom "Skloni batine, da su valjale u raj u bi ostale"

PET GODINA ZA ČISTU PETICU 2013-2017.

Ambasador Kraljevine Švedske u Bosni i Hercegovini i predstavnici UNICEF-a organizovali su diskusiju sa djecom na temu zabrane tjelesnog kažnjavanja djece.

Članovi Dječijeg parlamenta bili su veoma aktivni, a njihova pitanja i komentari ocijenjeni kao odlični.

PET GODINA ZA ČISTU PETICU 2013-2017.

Drugi važan događaj na kojem su aktivno učestvovali parlamentarci bila je diskusija sa predstavnicima Vijeća za djecu Bosne i Hercegovine, savjetodavnog tijela Vijeća ministara BiH i članova radnih grupa koji rade na izradi Smjernica za određivanje najboljeg interesa djeteta.

PET GODINA ZA ČISTU PETICU 2013-2017.

Čast da u ovoj diskusiji učestvuju imali su: Faris Bučo, Azemina i Almedina Resić, Adin Memić, Amina Muslić i bivša predstavnik Dječijeg parlamenta Vogošća, Amina Kahriman.

Član Parlamenta, Adin Memić, dobio je priliku da isti dan posjeti redakciju portala KLIX.ba i upozna se s načinom rada u ovoj web redakciji.

Kako Općina Novi Grad Sarajevo svesrdno podržava rad Dječijeg parlamenta, uključila se u kampanju "Djeca preuzimaju" koju je organizirao UNICEF i dala priliku da Dječiji parlament otvori 11. sjednicu Općinskog vijeća Općine Novi Grad Sarajevo, 30. 11. 2017.

Predsjednik Parlamenta, Faris Bučo, predstavio je rad Dječijeg parlamenta i rezultate koje su do sada ostvarili, pozvao vijećnike da usvoje Akcioni plan za djecu Općine i zvanično otvorio sjednicu Vijeća.

Prije početka sjednice, parlamentarci su napravili zajedničku fotografiju s načelnikom Općine Semirom Efendićem i predsjedavajućim Općinskog vijeća, dr. Rusmirom Baljić, što je članovima Parlamenta činilo veliko zadovoljstvo.

PET GODINA ZA ČISTU PETICU 2013-2017.

Članovi Dječijeg parlamenta i dječije grupe "Glas djece" u periodu 2013.–2018. bili su:

1. Agić Maja
2. Anđelić Nijaz
3. Arapović Lejla
4. Atić Azra
5. Baručija Ajdin
6. Bečić Hanan
7. Bogučanin Amra
8. Bošković Ivan
9. Brodović Nadja
10. Bučo Faris
11. Crnčević Ena
12. Cviko Dženana
13. Ćatić Tarik
14. Decovski Damir
15. Demirović Anes
16. Duraković Dena
17. Džeko Elma
18. Džoko Lamija
19. Ećo Irma
20. Gajević Amina
21. Hajdarević Emin
22. Halak Arnela
23. Halilović Almina
24. Hazadar Hana
25. Hodžić Ajla
26. Ibrica Bakir
27. Ibrić Hana
28. Imamović Emra
29. Imširović Sabrija
30. Isanović Amila
31. Jakić Selma
32. Kadić Nejra
33. Karkelja Lejla
34. Komarica Din
35. Kovačević Lamija
36. Krasnić Edna
37. Krvavac Almedina
38. Kurtić Faruk
39. Kustura Sajra
40. Mehović Merjem
41. Memić Arnela
42. Memić Adin
43. Memišević Tarik
44. Mujagić Amila
45. Mujezin Amna
46. Mujezinović Adela
47. Muharemović Hana
48. Muhović Tarik

PET GODINA ZA ČISTU PETICU 2013-2017.

49. Muhović Eman
50. Mujkić Šeherzada
51. Mujkić Salem
52. Musić Amina
53. Musić Selma
54. Musić Ali
55. Mustafić Adna
56. Mušović Emir
57. Omerović Adna
58. Pašić Edib
59. Peljto Iman
60. Peštek Hena
61. Pjevo Senid
62. Prašović Emil
63. Resić Almedina
64. Resić Azemina
65. Sabljica Nerimana
66. Serdarević Edina
67. Skočajić Tarik
68. Subašić Nejla
69. Suljić Amina
70. Šadija Naida
71. Šantić Lana
72. Šehić Amina
73. Šemsović Abdulkadin
74. Tanović Amer
75. Torlak Harun
76. Turković Džeja
77. Vejo Ilda
78. Vranešić Emina
79. Zubović Nalda
80. Žerić Enver
81. Žiga Vedad

PET GODINA ZA ČISTU PETICU 2013-2017.

Zahvaljujemo školama sa područja općine Novi Grad Sarajevo koje su delegirale svoje predstavnike i bile podrška realizaciji aktivnosti djece:

“AVDO SMAILOVIĆ”

“UMIHANA ČUVIDINA”

“DOBROŠEVIĆI”

“SOKOLJE”

“BEHAUDIN SELMANOVIĆ”

“OSMAN NAKAŠ”

“MEHMEDALIJA MAK DIZDAR”

“DŽEMALUDIN ČAUŠEVIĆ”

“MEŠA SELIMOVIĆ”

“FATIMA GUNIĆ”

“ALEKSA ŠANTIĆ”

“ĆAMIL SIJARIĆ”

“SKENDER KULENOVIĆ”

“OSMAN NURI HADŽIĆ”

CENTAR ZA SLIJEPU I

SLABOVIDNU DJECU I

OMLADINU

ELEKTROTEHNIČKA ŠKOLA

GIMNAZIJA DOBRINJA

PETA GIMNAZIJA

Udruženje „Naša djeca“ Sarajevo i članovi Dječijeg parlamenta zahvaljuju općini Novi Grad Sarajevo a posebno pomoćniku Načelnika službe za boračka pitanja, rad, socijalna pitanja i zdravstvo, gospodinu Tajibu Delaliću, na svesrdnoj podršci članovima Dječijeg parlamenta, kao i projektu „Grad/općina po mjeri djeteta“.

Štampanje brošure omogućila je
Općina Novi Grad Sarajevo